

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
400745

Uw brief van
4 oktober 2011

Uw referentie
148910.07.1U

Datum 3 juli 2012
Betreft Toezegging over wetsartikelen betreffende haatzaaien

Onder verwijzing naar uw brief van 4 oktober 2011, kenmerk 148910.07.1U, voldoe ik met deze brief aan mijn eerder gedane toezegging om terug te komen op het onderwerp haatzaaien.

De Mediawet 2008 bevat enkele tot dusver niet in werking getreden bepalingen over haatzaaien.¹ Deze bepalingen verplichten de Minister c.q. het Commissariaat voor de Media een zendmachtiging² te weigeren of in te trekken dan wel te verbieden een zendmachtiging te gebruiken dan wel te verbieden een zender via de kabel of de ether door te geven. Aanleiding hiertoe is strafrechtelijke veroordeling wegens artikel 137d Sr (aanzetten tot haat).

Het bezwaar tegen de genoemde bepalingen is dat deze in het geval van uitzending van een haatzaaiend programma (onderdeel) een onevenredige sanctie behelzen. Los van de vraag naar de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de tv-zender of omroeporganisatie in dezen, zou deze constructie in veel gevallen strijd kunnen opleveren met de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit. Daaraan dient juist in het geval van uitingsdelicten – die immers een aanzienlijke beperking opleveren van het recht op vrijheid van meningsuiting – zwaar te worden getoetst. Daarnaast is niet voorzien in een rechterlijke beslissing over toepassing van de sanctie van een zendverbod of intrekking van de zendmachtiging. Mijn ambtsvoorganger heeft daarom in overleg met uw Kamer destijds besloten de bepalingen niet in werking te laten treden (zie Handelingen I 2008/09, nr. 15, blz. 802).

¹ Het gaat om de artikelen 2.32, eerste lid, onderdeel b, 2.33, eerste lid, onderdeel b, 2.46, eerste lid, onderdeel b, 2.47, eerste lid, onderdeel b, 2.65, derde lid, 2.67, eerste lid, onderdeel b, 3.3, eerste lid, 3.4, eerste lid, onderdeel c, 6.10, tweede en derde lid, en 7.15 van deze wet. Zie voor de tekst van de desbetreffende artikelen de wet van 29 december 2008 (Stb. 583) tot vaststelling van een nieuwe Mediawet (Mediawet 2008).

² In de terminologie van de Mediawet 2008: een erkenning of een aanwijzing (voor publieke media-instellingen) of een toestemming (voor commerciële media-instellingen).

Ik heb mij op mijn beurt beraden over de niet in werking getreden bepalingen en ben, in nauw overleg met mijn ambtgenoot van Veiligheid en Justitie, tot de volgende conclusie gekomen.

Onze referentie
400745

Het gaat in casu om haatzaaiende media-uitzendingen, waarvoor de makers daarvan of verantwoordelijken daarvoor strafrechtelijk worden veroordeeld, en waarbij een ernstig gevaar op herhaling bestaat. In de uitzonderlijke gevallen waarin de hiervoor bedoelde bepalingen aan de orde zouden kunnen zijn, kan indien nodig het inmiddels in het Wetboek van Strafrecht opgenomen artikel 137h toegepast worden. Deze bepaling geeft de strafrechter de mogelijkheid om bij een veroordeling wegens het aanzetten tot haat, discriminatie of geweld, tevens een tijdelijk beroepsverbod op te leggen indien hij dit met het oog op het voorkomen van herhaling nodig acht. In de, ik hecht eraan dit te benadrukken, voorlopig zuiver hypothetische gevallen waarin dit aan de orde zou zijn, leent de voorziening van artikel 137h Sr zich daarmee, anders dan de bepalingen uit de Mediawet 2008, tot doelgerichte toepassing. Daarbij staat rechterlijke toetsing van de noodzaak, effectiviteit, proportionaliteit en subsidiariteit, in alle gevallen voorop.

Het bovenstaande brengt mij tot de slotsom dat de desbetreffende niet in werking getreden bepalingen in de Mediawet 2008 kunnen vervallen. Het voornemen bestaat om dit onderwerp mee te nemen bij de eerstvolgende geschikte gelegenheid waarbij die wet wordt gewijzigd.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart